

Etický kodex komunitního tlumočníka. Komentář

- 1. Komunitní tlumočník je osoba, která zprostředkovává komunikaci (ve vztahu ke každodennímu životu a potřebám) mezi jednotlivcem z řad cizinců a zástupcem určité instituce. Komunikace v rámci komunitního tlumočení probíhá mezi osobami, které v sociální struktuře mají různé postavení a patří k rozdílným kulturním skupinám.*
- 2. Komunitní tlumočník dbá o to, aby jeho tlumočení či překlad byly vždy co nejvěrnější originálu. Význam slova, kterým si není jistý, si ověří. V žádném případě nesmí význam slova hádat.*
- 3. Během tlumočení bere komunitní tlumočník ohled na znalosti a jazykovou vybavenost zúčastněných stran. Jeho vyjádření musí být oběma stranám srozumitelné a přizpůsobené jejich možnostem porozumění. V případě, že komunikační problém spočívá v nedostatku mimojazykových kompetencí zúčastněných stran, má právo vystoupit z tlumočnické role, aby objasnil tlumočnickou situaci klientovi i jeho komunikačnímu partnerovi. Je nezbytné na tuto změnu dopředu upozornit.*
- 4. Komunitní tlumočník má povinnost zachovat mlčenlivost, tj. nesmí předat nebo zpřístupnit, ať už za úplatu či bezplatně, informace, které se dozvěděl během tlumočení. Výjimku tvoří případy, kdy by mlčenlivost byla v rozporu s obecně závaznými právními předpisy.*
- 5. Komunitní tlumočník se snaží zůstat v rámci možností neutrální, tj. nemění způsob vyjádření, nic nepřidává ani nic nezkracuje. Zároveň není odpovědný za obsah slov klienta.*
- 6. Komunitní tlumočník je nestranným účastníkem komunikace, proto nepracuje pro osoby blízké, neuplatňuje při tlumočení své osobní, politické, náboženské či společenské názory, neprojevuje sympatie nebo antipatie ke komunikačnímu partnerovi klienta ani ke klientovi, nevyjadřuje svůj názor na případ, ve kterém tlumočí, a neposkytuje při tlumočení rady ohledně řešení problému.*
- 7. Komunitní tlumočník je nezávislý, tj. není povinen tlumočit „ve prospěch“ osoby či instituce, která ho najala. Během výkonu práce nesmí být pověřen jinými úkoly než tlumočením.*
- 8. Komunitní tlumočník za jednu službu nesmí být placen dvakrát.*

9. Úkol, který komunitní tlumočnick přijímá, musí odpovídat jeho jazykovým znalostem, kvalifikaci, přípravě nebo možností příprav. Zároveň musí odpovídat jeho stávajícím fyzickým a psychickým schopnostem.

10. Komunitní tlumočnick má právo odmítnout tlumočení.

a) Důvodem k odmítnutí úkolu může být:

- práce pro členy své rodiny nebo osoby blízké s výjimkou zcela mimořádných situací.
- zjevný konflikt zájmů.
- práce v prostředí nepřijatelném fyzicky a/nebo psychicky nebo práce v prostředí nepřijatelném z morálně-etických důvodů.
- nedostatečná jazyková vybavenost v oboru a nedostatečný čas na přípravu.
- potenciální riziko poškození osobních, lidských, občanských práv a důstojnosti komunitního tlumočnicka během výkonu povolání.

b) Důvodem odmítnutí úkolu nesmí být národnost, rasa, náboženské vyznání, politická příslušnost, sociální postavení, sexuální orientace, věk, fyzické a rozumové schopnosti či pověst jedné ze stran komunikace.

11. Komunitní tlumočnick se celoživotně vzdělává, rozšiřuje si kulturní přehled a všeobecné znalosti.

12. Komunitní tlumočnick dodržuje pravidla profesní etikety.

13. Komunitní tlumočnick projevuje solidaritu se svými kolegy, respektuje a podporuje je, sdílí s nimi nové znalosti a poznatky a obhajuje společné zájmy. V rámci možností sleduje jejich práci, debatuje s nimi o jejich výkonech, kterých se účastnil nebo které měl možnost posoudit, a pokud k nim vznášá kritické připomínky, činí tak diskrétně, zdvořile a s cílem kolegovi pomoci, nikoli jej poškodit nebo snížit jeho sebevědomí.